

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Voditelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik koncerna lista „Edinosti“: — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-97.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta „ 12—
za tri mesece „ 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašajo se računajo na milimetre v širokosti ene kolona. Cene: Oglašitve trgovcev in obrtnikov mm po 10 vna. Osmernice, zahvale, poslanice, oglašitve denarnih zavodov mm po 20 vna.

Oglašitve v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka nadaljnja vrsta „ 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšpekcijski oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo v uradi lista. Plačuje se izključno in upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšpekcijski oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.682.

Ljuti boji ob dolnjem Dunajcu. - Rusi po žilavem odporu pregnani.

Ruski konjiški napad v Vzhodni Pruski odbit. - Na Poljskem se nadaljuje zasledovanje Rusov. - Naši dospeli do Nide in prekorčili Pillico. - Na črti Krosno-Zakliczyn močan sovražni odpor. - V Karpatih majhni uspešni boji. - Nemoten povratek przemyslskih izpadnih čet.

Na belgijskem bojišču se boji nadaljujejo. - Zavrtnjeni francoski napadi.

Hussein Kemal, sultan v Egiptu pod angleškim protektoratom.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglša: 19. decembra opoldne.

Naše čete, ki so prodirale čez črto Krosno-Zakliczyn, so včeraj naletele na močan odpor.

Tudi ob Dolnjem Dunajcu se vrše ljuti boji.

Ruske zadnje čete, ki se žilavo upirajo na zapadnem bregu reke, so skoraj popolnoma pregnane.

Na južnem Poljskem je prišlo do bojev v zasledovanju. Sovražnik je bil brez izjeme pregnan.

Naša konjica, ki je že predvčerajšnjim prodrla v Jedrzejow (Andrejew), je dosegla Nido. Dalje proti severu so zavezniške čete prekorčile Pillico.

V Karpatih se razun manjših, za naše čete ugodnih bojev, ni zgodilo nič.

Izpadne čete przemyslske so se po izpolnitvi svoje naloge, ne da bi jih bil nadlegoval sovražnik, vrstile v trdnjave in privedle s seboj nekaj sto ujetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hofer, generalni major.

Vitez Höfer imenovan za podmaršala.

DUNAJ, 19. (Kor.) Armadni naredbeni list razglša: Cesar je imenoval generalnega majorja Frana vit. Höferja pl. Feldsturma za podmaršala od 1. januarja l. 1915. dalje.

Turška proslava avstrijskih in nemških zmag.

CARIGRAD, 19. (Kor.) Vse skupno turško časopisje posveča soglasno novim avstro-ogrskim in nemškim zmagam na Poljskem in v Galiciji navdušene članke, pri čemer se posebno z občudovanjem podarja smela strategija in hrabrost obeh zavezniških armad. Listi izražajo živo radost, ki je včeraj vladala v vsem Stambulu in se je kazala tudi v obilnem izveščenju zastav.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 19. decembra, opoldne.

Ob vzhodnopruski meji je bil zavrtnjen ruski konjiški napad zapadno od Pillkallen.

Na Poljskem se je nadaljevalo zasledovanje.

Najvišje armadno vodstvo.

Pillkallen je mestice v Vzhodni Pruski, v zračni črti kakih 20 kilometrov oddaljeno od prusko-ruske meje, v enaki višini z ruskim obmejnim mestecem Vladislavovim, ob železnici, ki se v Stallupönen odloči od železnice Kovno — meja pri Eydtkühnen — Interburg-Kraljevec in vodi v Tilžo (Tilsit). Ruska konjica je potemtakem zopet vdrla v Vzhodno Prusko, a je bil njen napad zavrtnjen, kakor pravi zgornje poročilo.

Z nemško-francoskega bojišča.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 19. septembra, dopoldne.

Na zapadu je bilo včeraj celo vrsto sovražnih napadov. Pri Nieuportu, Bixschote in severno od La Bassee se boji še vrše. Zapadno od Lensa, vzhodno od Alberta in zapadno od Noyona so bili napadi zavrtnjeni.

Najvišje armadno vodstvo.

Nemški napad na angleško obal.

LONDON, 19. (Kor.) »Times« poroča: V Hartlepoolu so našli že 90 trupel in je mogoče, da se nahajajo pod razvalinami obstreljevalnih hiš še kaka trupla. Število ranjenih gre že na stotine. Mnogi so tako težko poškodovani, da je okrevanje zelo dvomljivo. V bolnišnici je že 160 ranjenec. Obstreljevanje je bilo mnogo silnejše, kakor se je domnevalo prvotno.

Korespondent lista »Times« pravi: Nobeno pretirano zvečanje poročilo bi ne moglo pripraviti na splošno opustošenje, ki sem je videl včeraj. Nemci so očividno namenoma vedno spreminili smer topov, da so lahko obstreljevali kolikor mogoče večjo površino. Obrežne baterije pri pristankem vohodu so bile zadete od ladijskih topov in na sosednjih in bližnjih hišah so uničene vse strehe. Močan potres ne bi mogel napraviti toliko škode, kakor sem

to videl po cestah, ki vodijo k morju. Posebno mestni okraj, kjer se nahajajo pretežno stanovanja, je resno poškodovan, manj trgovski del in pa doki. V tovarnah in dokih se delo normalno nadaljuje. Električne železnice in vlaki vozijo normalno, občuti se le pomanjkanje plina.

K nemškemu napadu na angleško obal.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poroča: Uradna angleška časniška poročevalnica Poldhu trdi v vesti o napadu nemških križark na vzhodno angleško obal, da nista niti Scarborough niti Whitby utrjena kraja, in nadaljuje, da so nemške ladje obstreljevale izključno le cerkve, gostilne in zasebne hiše in potemtakem prekršile sklepe haške konvencije.

Niti prva trditve niti drugo podtikanje nista resnični. Scarborough je utrjen kraj in v Whitby so nemške ladje obstreljevale edino le obrežno čuvajnico in postajo za brezlični brzojav, kar je popolnoma dopustno po mednarodnem pravu, ker gre za naprave, ki rabijo sovražnemu vojevanju. O kaki kršitvi haške konvencije, ki naj bi se bila zgodila po trditvi poročila, ni torej niti govora.

Malo vere najde v inozemstvu, za katero je nalašč prikojeno poročilo poročevalnice Poldhu, tudi vest, da Angleži poleg izgube človeških življenj obžalujejo le hitrost, s katero so se umeknile nemške ladje, ko so se pojavili angleški rusilci torpedov in da je nemogoče, pripraviti nemške ladje do tega, da bi se spustile v boj z angleškim brodom v Severnem morju.

Od nemške obali pa do angleške vzhodne obale vodi, kakor je znano, pot dveh preko Severnega morja. Ker so v zadnjih šestih tednih bile nemške križarke dvakrat ob angleški obali, so imeli Angleži štirikrat priložnost, da bi se bili sešli z Nemci v Severnem morju. Da so pa vsakikrat zamudili to po uradnem poročilu tako zaželjeno priložnost, se vendar ne more predbacivati Nemčiji, in to temmanj, ko je vendar nemško brodom Churchillia opustilo truda, da bi je moral izkopavati kakor podgane.

Parnika zadela ob mine.

LONDON, 19. (Kor.) Glasovski parnik »Princess Olga« je v sredo ponoči na poti iz Liverpoola v Aberdeen zadela ob mino in se potopil poltretjo uro pozneje. Moštvo se je rešilo.

Norveški parnik »Vaaren«, ki je v sredo zapustil Shield, je ponoči nato zadela ob mino in se potopil. Od 17 moštva so se rešili štirje.

Angleška postrila pristaniški red.

KOPENHAGEN, 19. (Kor.) List »Politiken« poroča iz Bergena: Angleška je zopet postrila pristaniški red in s tem povzročila plovbi vtrajnih ladij nove težkoče. Tako sta bila izstreljena proti norveškemu parniku »Irma« pred pristaniščem v Tyne dva ostra strela. Ladja je bila prisiljena čakati na odprtem, razburkanem morju 30 ur, dokler ni prišla pomoč.

Apelacijsko sodišče v Londonu dvignilo razzodbo proti nemškemu konzulu.

LONDON, 19. (Kor.) Apelacijsko sodišče je dvignilo razzodbo proti prejšnjemu nemškemu konzulu Ahlersu.

Angleški listi podtikajo madžarskim listom zlagana poročila o nemškem generalnem štabu.

BUDIMPEŠTA, 19. (Kor.) List »Magyar Ország« protestira proti obrekovanju trditvi londonskega časopisa, katero poroča, da »Magyar Ország« pripisuje krivdo umaknitve avstro-ogrskih čet iz Srbije nemškemu generalnemu štabu, kateri je povzročil, da so se čete ne glede na stanje v Srbiji od tukaj odgnile in dirigirale na sever.

Ravnatoko se sklicujejo londonski listi na list »Magyar Ország«, ki da je obdolžil nemški generalni štab, da je zakrivil ruski vpad v Karpatih, ker se je na nasvet nemškega generalnega štaba odtegnilo veliko avstrijskih čet iz Galicije. Imenovani list odločno protestira proti neelojnosti angleških časopisov, ki se krivo sklicujejo na trditve, ki niso nikoli izšle v »Magyar Ország«.

Ravnatoko odločno protestira list »A Nap« proti postopanju angleških listov, kateri so priobčili proti nemškemu generalnemu štabu namišljene citate lista »A Nap«, ki niso nikoli izšli.

»A Nap« izjavlja, da ni nikdar priobčil, da bi bil nemški generalni štab ojačil sle-

ške vojne sile z avstro-ogrskimi četami na škodo monarhije. List imenuje skrajno perfidijo londonskih listov, da ti skušajo svojim trditvam priboriti verjetnost, sklicevaje se na take zlagane svedoče.

Angleško povodno letalo rešeno.

AMSTERDAM, 18. (Kor.) Neki amsterdamski list poroča: Parnik »Orn« je, prihajajoč iz Filadelfije, včeraj popoldne v Severnem morju rešil angleško povodno letalo, ki ga je pripeljal v Rotterdam. Poročnik in pilot, ki sta bila na letalu in sta dve uri že plavala po vodi, sta bila izkrcana v Hoeck van Holland.

Neoficijska odredba glede preiskovanja ladij od strani Angleške.

LONDON, 19. (Kor.) Kot korak k ureditvi faze v kontrabandnem sporu se priznava neka odredba, glasom katere se angleška vlada odrekla pravici pregledati ladje, katere so bile inspicirane pred odhodom od angleških konzulatnih uradnikov. Odredba ni oficijelna, kar se dostaje Washingtonu in se ne more prisiliti ladij, da bi se ji podvrgle. Mogoče je, da postane pozneje oficijelna na ta način, da se upravičijo ameriške pristaniške oblasti, izdati spričevala.

Francoski narodni praznik na čast devici orleanski.

PARIZ, 19. (Kor.) Maurice Barret predloži dne 22. t. m. v zbornici zakonsko predlogo, da se ustanovi vsakoletni narodni praznik na čast devici orleanski.

Demisija parliških upraviteljev hiš.

PARIZ, 19. (Kor.) List »Journal« poroča: 35 upraviteljev zaplenjenih hiš je podalo svoje demisije, ker je vsled različnih ministerijalnih naredb uprava tako zmedena in otežkočena, da je ni mogoče upravljati.

Portugalske oblasti pridržale nemški parnik.

LONDON, 18. (Kor.) Glasom nekega Lloydovega poročila so portugalske oblasti v San Paulo de Loanda pridržale nemški parnik »Adelaide«.

Španska zbornica vsprejela proračun vojnega in naučnega ministrstva.

MADRID, 19. (Kor.) Zbornica je sprejela proračun vojnega in naučnega ministrstva.

Italijansko senatna zbornica.

RIM, 18. (Kor.) Na včerajšnji seji senatne zbornice je senator Levi pozdravil senatnega predsednika, ministrskega predsednika in ministre z željo, da prinese leto 1915 konec konflikta, ki je spravil v strah toliko milijonov ljudi. Končno je predlagal, naj gre zbornica na počitnice.

Ministrski predsednik se je zahvalil za pozdrav vladi in je izjavil, da se priključuje iz vsega srca želji, da prinese l. 1915 zopetno vzpostavitev miru v Evropi. (Odobranje.) Zeli senatorjem in predsedniku srečno novo leto in upa, da doživi kakor sedaj tudi prihodnje leto še marsikak srečen dan za domovino. (Živahno ploskanje.)

Senatni predsednik Manfredi je izrazil svoje obžalovanje nad morilno vojno, ki tlači Evropo v krvi in izjavil, da je naša najboljša želja, da ostane domovina, ki je bila l. 1815 pokopana, l. 1915 kot velesila, sodnik samega sebe in nedotaknjen gledalec viharja, ki divja v Evropi. Italija zasleduje svojo pot z edinostjo svojih sinov in močjo orožja. (Živahno odobravanje, dolgotrajno ploskanje.)

Nato je prišlo že do naznanjene odgovditve senata na nedoločen čas.

Italijansko milijardno državno posojilo.

RIM, 19. (Kor.) Danes izdana naredba pooblašča vlado, da v lastni državi najame eno milijardo lir posojila. Obligacije zapadejo v petindvajsetih letih od 1. januarja l. 1915 dalje. Obrestovale se bodo obligacije po 4 in pol odstotka, emisijski kurz je 97.

Imenovanje Henryja Howardsa vatičanskim poslanikom gotovim angleškim krogom ni po volji.

LONDON, 18. (Kor.) »Daily News« piše: Nismo presenečeni, da imenovanje Sir Henryja Howardsa poslanikom v Vatikanu vzbuja v gotovih tukajšnjih krogih nemir. Ne morejo uvideti, kaj izhaja lahko iz tega dobrega.

Francosko časopisje se je glede tega pritoževalo, da se je vse podjetje izvršilo, ne da bi se bilo o tem vprašalo francosko vlado. Francoska vlada je v zadre-

gi, ker grozi med francoskimi klerikalci in protiklerikalci zopet spor.

Kakor poroča »Masaggero«, ni bila povprašana tudi italijanska vlada, dasiravno je njen interes očiten.

Egiptovski podkralj Abbas Hilmi odstavljen. Hussein Kemal - egiptovski sultan.

PARIZ, 19. (Kor.) »Temps« poroča iz Kaira:

Hussein Kemal zasede v soboto prestol, ko je bilo proglašeno, da je kedive Abbas Hilmi odstavljen.

Znatno zasebno premoženje kedivo ostane njemu.

LONDON, 19. (Reuterjevo poročilo.) Uradno se poroča: Princ Hussein je bil imenovan za kedivovega naslednika in dobi naslov sultana. Princ Hussein je ujec dosedanjega kediva.

LONDON, 19. (Kor.) Tiskovni urad poroča: Državni tajnik za zunanje stvari naznanja, da se je z ozirom na vojno stanje, ki je izšlo iz akcije Turčije, Egipt postavil pod zaščito njegovega britanskega veleposlanstva in bo odsejal veljal za britanski protektorat. Sucerunita Turčije nad Egiptom je tako prenehala. Britanska vlada ukrene vse potrebne v obrambo Egipta ter varstvo prebivalcev in njihovih interesov.

Podpolkovnik sir Artur Henry Mac Mahon je bil imenovan za britanskega nadkomisarja za Egipt.

Kakor smo javili včeraj, je bil v Egiptu proglašen angleški protektorat. Dosedaj je bil Egipt pod vrhovnim gospodstvom turškega sultana, vladal pa je v Egiptu podkralj, namestnik sultanov, ki pa je bil od leta 1882, ko so Angleži okupirali Egipt, zlasti glede financ in vojaških stvari, pod angleškim nadzorstvom. Po današnji vesti se je Egipt sedaj iztrgal izpod vrhovnega gospodstva turškega sultana in je dobil svojega lastnega vladarja, sultana, pod angleškim protektoratom.

Priznanje francosko-maroške pogodbe.

LONDON, 19. (Kor.) Kakor se uradno objavlja, prizna britanska vlada, ker je dobila obvestilo, da je francoska vlada priznala britanski protektorat nad Egiptom, s svoje strani francosko-maroški dogovor od 30. marca 1912. l.

Bolgarska dobi vojni material po Donavi.

SOFIJA, 18. (Kor.) »Agence Tel. Bulgare« poroča: Bolgarska vlada je pravkar po diplomatskem potu obvestila vlade na Dunaju, v Bukarešti in Nišu, da je nabavila dva parnika in štiri tovorne čolne, ki so že odšli z Ogrskega, nakrcani z vojnimi materiali, ki je bil zadržan zaradi očitovite sovražnosti in prekinjenja prometa. Parnika ploveta pod bolgarsko zastavo in v bolgarskim moštvo.

Bolgarsko-srbski obmejni spor.

SOFIJA, 19. (Kor.) Predvčerajšnjim ob poluštirih popoldne je skušala neka gruča macedonskih beguncev, sestojeca iz 118 oseb moških, ženskih in otrok iz štiškega okraja, prekoračiti mejo v okraju Strumica, da bi si poiskala zavetja na bolgarskih tleh. Srbske patrulje, ki so bile ojačane po komitajših, niso začele streljati samo na begunce, ki so razven tega še padli v srbsko zasedo, temveč tudi na bolgarske patrulje. Srbi so na Bolgare divje kričali in jih zmerjali. Bolgarski vojski so se postavili v vrsto in hiteli sporočiti o dogodku. Dolgo časa niso odgovarjali na streljanje Srbov, ki je bilo neprestano naperjeno na hiše, vasi in druge objekte na meji. Prebivalci teh hiš in vasi so zbežali.

Bitka je zahtevala na obeh straneh žrtve. Begunci so se večinoma rešili na bolgarska tla, nekaj jih je pa med bitko padlo.

Bolgarska vlada je podvzela tkoj potrebne korake, da bi opozorila srbsko vlado na težko odgovornost, katere jo zadene, ako iz srbskega ozemlja streljajo srbski vojski iz zasede ne samo na begunce, temveč tudi na bolgarsko obmejno stražo, katere hladnokrvnost je postavljena na preskušnjo dovolj s tem, da gledajo trpinčenje takih, ki se ne morejo braniti in celo otrok. Srbske tolpe, ki igrajo vloge srbskih obmejnih straž, izživajo ravno tako vznemirjenje ob meji. Nadejati se je, da srbska vlada ukrene vse potrebno, da se taki slučaj ne obnove več, posebno glede na to, da neoprtržno prihajajo macedonski begunci.

Volno sodišče v Permu obsodilo radi nemirov 22 delavcev na smrt.

PARIZ, 19. (Kor.) List »Humanité« poroča iz Moskve: Vojno sodišče je obsodilo 22 delavcev na smrt, ker so pri nekem uporu povzročili nemir, pri katerem je bilo požganih več hiš ter umorjen en inženir, en policijski uradnik in 10 tovarniških uradnikov. 22 delavcev je bilo obsojenih na prislino delo za dobo 10 let, 38 pa jih je bilo oproščenih.

Grško-turški spor.

ATENE, 17. (Kor.) Današnji časopis izražajo mnenje, da bi se prekinili odnosi med Grško in Turčijo, ko bi se izvršila proti grškemu mornariškemu podčastniku v Carigradu izrečena smrtna obsodba.

Podčastnik, ki je bil dodeljen grškemu mornariškemu atašeju, je bil osumljen, obtožen in obsojen zaradi volunstva. Grško poslaništvo je ugovarjalo.

Cesarjeva zahvala krščansko - socialni stranki.

DUNAJ, 19. (Kor.) Poslujoči načelnik krščansko-socialne zveze, posl. Schraffl, je prejel pismo ministrskega predsednika grofa Stürgkha, v katerem naznanja ta krščansko-socialnemu državnozbornemu klubu, da se cesar iskreno zahvaljuje za poklonitveno manifestacijo krščansko-socialne zveze povodom 66. vladarske obletnice.

Sestanek nordijskih vladarjev.

MALMOE, 18. (Kor.) Zvečer je dal kralj Gustav v počestitev danskega in norveškega kralja diner, katerega se je udeležil tudi minister za zunanje zadeve in nekaj povabljenih gostov. Po dineru je bil v razsvetljeni rotovski dvorani koncert. Od rezidence do rotovža je bil špalir. Pred rotovžom zbrana množica je priredila kraljem ponovno ovacijo.

Povod sestanka.

BEROLIN, 19. (Kor.) »Berliner Zeitung am Mittag« doznava o zadnjem povodu za sestanek treh nordijskih kraljev sledeče: Pred dvema ali poltretjim tednom je tropsorazum neprikrito zahteval od Norveške in Švedske, naj se odpre pristanišče v Narviku za uvoz vojnega kontrebanda v Rusijo in da pustite, da se vse pošiljate orožja in municije, ki drugače ne morejo po nobeni poti več dospeti v Rusijo, prevažajo po železnici iz Narvika. Zaleve tropsorazuma je bila naravnost odbita.

Predsednik mednarodnega odbora Rdečega križa Ador in odbornik Ferrier obiskala nemški Rdeči križ.

GENT, 19. (Kor.) »Journal de Geneve« poroča o obisku predsednika mednarodnega odbora Rdečega križa Adorja in odbornika Ferriera nemškega Rdečega križa. Oba sta bila zelo vzradoščena po vsprejemu od strani berolinskih oblasti in posebno po onem pri državnem kancelarju. Državni kancelar ju je vsprejel zelo dobitljivo. Ogledala sta si ujetniške tabore v Magdeburgu, Torgau in Zossenu in doglala, da se povsod zelo trudijo, da bi ujetnikom zlahajali težko ujetništvo. Baje se je sklenil dogovor, da se pod nadzorstvom nacionalnega odbora in nevtralnih opoldnavec omogoči razdelitev potrebnih pripomočkov med nemške in francoske ujetnike. Nemčija se ne protivi, da se izmenjujejo oni težko ranjeni, ki v prihodnje niso več porabni za vojno službovanje.

Interniranje Francozov v Nemčiji.

STUTTGART, 19. (Kor.) Kakor Angleži se sedaj spravijo na varno tudi vsi moški Francozje med 17. in 60. letom starosti, ki bivajo od začetka vojne v Nemčiji, in jih odvedejo v ujetniško taborišče v Holzwinden.

Potni list za Nemčijo.

BEROLIN, 19. (Kor.) »Reichsanzeiger« priobčuje naredbo, ki stopi v veljavo 1. januarja l. 1915, ki pravi: Do nadaljnjega je vsak, ki zapuša ozemlje nemške države, ali ki prihaja iz inozemstva v to ozemlje, dolžan, izkazati se s potnim listom o svoji osebi. Vsak inozemec, ki se nahaja v ozemlju nemške države, je dolžan, izkazati se s potnim listom o svoji osebi.

Zaplenjene nemške ladje.

LONDON, 19. (Kor.) Zaplenjeno sodišče je proglasilo jadrnici »Melpomene« in »Brandenburg« za pravilno zaplenjeni in je zaplenilo del tovora treh ladij.

Politična naobrazba nemških profesorjev.

Pred par dnevi smo bili prinesli članek, v katerem je bil na podlagi citatov iz govorov in spisov raznih nemških profesorjev podan dokaz, da postajajo ti možje prava kalamiteta za svojo domovino, ker govore in pišejo v svojem šovinizmu razne stvari tako nepremišljeno, da naravnost kompromitirajo nemško državo in njene namene. Članek v našem listu je zaključil z vzklikom: **Učite se!** Nekako tako jim kliče sedaj tudi »Arbeiter Zeitung«, češ: Pridobite si več politične naobrazbe!

Nemški profesorji so — tako izvaja — na sploh vrli možje, ki so si pridobili veliko zaslug za napredek raznih znanosti. Svojo politično izobrazbo so — z nekaterimi hvalavrednimi izjemami — jako zane-marjali. Zakopani v svoje specialne stroke, niso razumeli, da je njihova državljanska in domovinska dolžnost, da se resno brigajo za stvari splošnosti ter da si ustvarijo samostojno sodbo o njih. To mučno izkustvo se izkaže po vojni — tako upamo — plodno. Ako naj Nemci — po besedi državnega kancelarja — postanejo v resnici svobodni narod, potem jim treba, pred mnogimi drugimi stvarmi, dalekosežne reforme vse izobrazbe. Tudi pred vojno se je mnogo govorilo o državljanski vzgoji in politiziranju inteligence, ali razmere, kakršne so vladale tedaj, so bile krive, da so se vsi dobromišljeni poizkusili izjavljati, ker jim nedostaja življenjskega zraku, v katerem edino bi mogli vspevati, zraku popolne svobode.

Ta karakteristika političnega vedenja nemških profesorjev velja popolnoma. Vse bi hoteli zamejati in dalje razpečavati le iz svoje katederske modrosti, ne meneč se za vse druge važne elemente življenja. Zato jim nedostaje vsake obzirnosti, vsake sposobnosti za transigiranje, za vsako evolucijo. Zato so tudi v življenju naroda nebrzdljivi in nedisciplinirani. Ali motijo se trezni nemški listi in moti se tudi »Arbeiter Zeitung«, ako meni, da le nemškim profesorjem nedostaja discipliniranost in modre obzirnosti. Jih je mnogo takih tudi v drugih kategorijah družbe nemških intelektualcev. To vemo mi dobro iz konkretnih podatkov in izkustev iz — zadnjih časov. Da ni lojalnost avstrijskih Slovanov do države in dinastije tako krepko in trdno fundirana, kakor v resnici je, ako bi moglo sploh kaj omajati ta čustva v njih, izvestni nemški intelektualci tudi pri nas v Trstu bi bili s svojimi besedami in s svojim vedenjem že kompromitirali državno misel pred našim narodom. Kar in kakor so govorili oni nemški profesorji široki evropski javnosti — da so se prestrašili tega vsi resni in trezni krogi v Nemčiji — isto in istotako govore tudi izvestne druge razvnete nemške glave v naših ožjih krogih, iz katerih pa vendarle prodira potem v širšo javnost in — vznemirja in ozlovolja. Tudi naša državna uprava bi morala nekoliko bolj skrbeti za politično izobrazbo izvestnih svojih organov, posebno pa za privzgojo — političnega takta.

Nemški glasovi ozirom na sedanjo vojno.

V 10. številki revije »Friedenswarte« piše nje izdajatelj dr. A. H. Fried na 321 strani o vzrokih sedanjemu konfliktu: »Bil je strah, da bo razvoj druge države oviral razvoj lastne. Pri centralnih vladah je bila bojazen o prizadevanju Slovanstva po širjenju, pred maščevalnostjo Francije, pred angleškimi prizadevanji za ovrhne gospodarske povzdige Nemčije.« V isti reviji je pisal na 234 strani duhov. O. Umfried: Evropsko ravnotežje naj se premakne panslavizmu v prilog — to je bila temeljna misel avstrijske in nemške politike, ki se je v zadnjih letih jasno kazala.

»Mittheilungen der Südmärk« z dne 20. »nebelmonda« pišejo pod naslovom: »Schrifttum: Slavenkriege der Deutschen« takole: »Sedaj smo zapleteni v orjaško borbo s Slovanstvom, nadejamo se pa, da bomo zmagoviti. Slovani naj obrnejo svoje obličje proti Vzhodu, tam je dovolj ozemelj za gospodarsko in industrijsko uveljavljanje.«

Letos je izšla na Dunaju brošurica »Entweder ein europäischer Staatenbund oder ...?«, ki vsebuje ta-le markantni stavek:

... ali se vzdržimo ter izsilimo evolucijo držav k ustvaritvi zveze evropskih držav, ali pride nad nas revolucija evropskih narodov, ki uniči nekatere narode in države. Tertium non datur!

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. — Spisal Gustave Flaubert.

7.

Prihodnjega dne je bila Ema zelo otožna. Vse se ji je zdelo zastrto v črne pajčolane. Na vseh predmetih je ležalo nekaj težkega in z bolestnimi vzdihli je legla bol na dno njene duše, kakor plaka veter na zapuščenih razvalinah. Bila je to žalost, kakoršna človek občuti vsled nena-domestljive izgube, otožnost, ki se ga polasti, kadar se nahaja pred neizpremenljivim.

Kakor po vrnitvi z gradu v Vaubyes-sardu, ko so ji šumele po ušesih plesne melodije, se je je tudi sedaj polastil nekaj meglen obup, brezmejna potrlost. Leonova podoba ji je bila vedno pred očmi; zdel se ji je lepši, poln življenja in vreden

To brošuro je spisal neki »Diplomat« in je izšla v zalogi Karla Konegen na Dunaju.

Vodja nemških liberalcev, nemški državni poslanec Bassermann, ki je kot major na bojišču in ki je prišel k vojni seji nemškega državnega zbora, je imel glasom poročila v »Oesterreichische Volkszeitung« z dne 6. decembra 1914 na poslovnih slavnosti narodnoliberalne frakcije po seji državnega zbora govor, v katerem je izjavil med drugim:

»Mi vsi, ki smo in stojimo tam zunaj na bojišču in oni, ki so doma ostali, imamo občutek: Nemška vojska prinese iz te silne vojne novo, večjo Nemčijo. In bomo dežele, ki so napojene z nemško krvjo, znali držati tudi za vso bodočnost. Vroča ljubezen do naše nemške domovine nas dela močne za doprinasanje največjih žrtve. Naj bi le trdno držali, kar si priborimo, in pridobili, česar potrebujemo.«

»Preko krvave vojne do krasne zmage!« to bodi geslo v velikem času.

Sličice iz vojne.

Sijajno preskrbovanje francoske armade. Vojni poročevalec lista »Journal de Genevre«, Georges Wagniere, pripoveduje v nekem daljšem članku, v katerem opisuje življenje za fronto, kako sijajno je oskrbovana francoska armada. Za armade po 300.000 mož odide vsak dan po 6 vlačkov na fronto, polnih živeža: kruha, mesa, sočivja, sladkorja, vina, kave, žganja, tobaka in riža; vrh tega dovažajo ti vlakci še les za kurjavo in oves za konje. 300 ti-soč mož poje na dan 1200 glav živine, med temi 600 glav govedine in porabi 40.000 kilogramov lesa za kurjavo. Samo en tren pripelje 270.000 porcij kruha, 37 centov sardin in 35 centov švicarskega sira. Tako ima francoski vojak, kakor poroča Wagniere, pravo »kraljevsko kosilo«. Vsak dan meso, riž ali bob, kavo, sladkor, tobak in sicer po 15 gramov na dan. Mesto mesa pridejo pogosto sardine in tunina. Vsak dobi tudi gotovo količino čaja, čokolade, opencesa in sira. Za pijačo dobi vsak vojak po četrtilitru vina in eno šestnaestinko žganja.

Slovenski narod je majhen, saj so nas pri zadnjem ljudskem štetju niso našli niti poldrug milijon. Pa poglejmo, koliko svojih sinov in očetov je že dosedaj postavil pod orožje, na bojišče. Pripominjamo, da računamo tu le še one novince, ki so že pod orožjem in da nismo upoštevali sedanjih novih črnovojniških potrjeencev.

Slovenski narod oddaja svoje vojake skoraj izključno le graškemu armadnemu zboru. Med pehotnimi polki ne štejemo graškega, ki je nemški, med ostalimi je celovski po polovici, mariborski po treh četrtinah, celjski ves, ljubljanski ves in tržaški vsaj po treh četrtinah slovenski. V vseh teh polkih z vsemi njihovimi tvorbami smemo šteti do 40.000 Slovencev. Štirje domobranski in štirje črnovojniški pešpolki so: celovski po polovici, mariborski po treh četrtinah, ljubljanski ves in primorski po treh četrtinah slovenski.

V številkah izraženo z vsemi tvorbami, je to toliko, kakor 46.000 mož. Trije večini smo slovenski lovski bataljoni 3100 mož. Dodajmo še vso graško artiljerijsko brigado z vsemi pritlikalnimi, gorsko topništvo ter pulski trdnjavski topničarski polk (na kotorskega se niti ne oziramo, dasiravno je tudi tam precej Slovencev), bi bilo zopet 6400 mož, 5. dragonski polk 800, tren 1000, žel. in brz. polk 200, ptujski pionirski bataljon 500, saniteta (z vsemi črnovojniškimi dodeljenci) 2000, oskrbovališča 500, monturna branža 500 in končno mornarica (z vsemi rezervniki in črnovojniki) 4000: potemtakem je dosedaj dal naš slovenski narod pod orožje in v vojsko tudi že na bojišče velikansko število 105.000 mož. Tako je torej že sedaj vsak štirinajsti Slovenec, ne glede na to, ali je na stan na starost na braniku za našo domovino, za našo Avstrijo! Po-kazite nam narod v Avstriji, ki je dal razmeroma toliko! In owo, kar se pride?

Zvestoba za zvestobo!

Majhen je naš slovenski narod in zato so ga tudi vedno zastopali povsod, kedar je šlo za delitev pravic. Kar jih je pridobil in kar jih ima, si jih je moral pridobiti sam v težavnem boju, v katerem je izkrcaval mnogo svojih najboljših moči. Politične razmere v Avstriji pač niso bile nikdar ugodne za vsestranski razvoj našega naroda, in tako se je pač dogajalo, da se je nam Slovincem vkljub enakovrednosti vseh avstrijskih narodov, z-ajamčeni po državnih temeljnih zakonih, godilo le slabo.

Težko so sicer pritiskale k tlom notranje državne politične razmere naš narod, a vendar je bilo vedno v nas Slovincih nekaj, kar je niti v nas trdno upanje, da, trdno prepričanje, da se morajo te razmere izpremeniti v doglednem času in sicer nam v prilog. S ponosom je namreč naš mali, a žilavi narod vedno lahko gledal v svojo več ko šeststoletno preteklost pod habsburškim žezlom, kajti v teh dol-gih stoletjih je bil naš narod edini med

večje ljubezni, kakor sploh kdaj prej. Tu-di če je bila ločena od njega, ni se ji zdel izgubljen, živl je še vedno v njej, njego-va senca je še vedno plavalala med stena-mi njene sobe. Venomer je zrla na pre-progo, po kateri je stopal, na stolice, kjer je sedel. Če je zagledala reko, ki je zu-naj nalahno šumela mimo nje, se je spo-mnila, kolikokrat sta skupno prisluskova-la šumenju njenih valov, ki so tako urno bežali čez kamenje, pokrito z mahom, mi-slija je na lepe, solčne dneve, ki sta jih skupno preživela na vrtu v senčnati utici. Kolikokrat je tu sedel na malem stolčku ob njenih nogah, gologlav, in ji je čital ka-ke knjige. Vse se je nalahno igral z nje-nimi listi in s cvetjem akacije, ki se je vi-la po ogradi utice ... In sedaj ga ni bilo več, njega, edinega, ki ji je lepšal življe-nje, ki je vzbujal v njej nado do sreče. Čemu je ni pograbila te sreče, dokler je bila še dosegljiva? Zakaj se je ni opriela z obema rokama, ko je hotela zbežati? Sedaj je preklinjala samo sebe, ker se mu ni bila udala; naenkrat je divje zahre-

vsemi avstrijskimi narodi, ki ni nikdar in nikoli niti za las krenil s poti najvdanejše zvestobe napram državi in njeni vladar-ski hiši, in slovenski narod je bil tisti, ki je dolga tri stoletja neprestano krvavel pod turškimi sabljami in kopiti, da so se mo-gli mirno razvijati tisti narodi, ki so po-zneje videli v našem narodu le dobrodošel-plen zase. Naš narod je ječal pod najhu-šimi udarci, obupaval je že, a obupal ven-darle ni in tudi izginil ni. Rekli bi skoraj, da so stoletja bridkih izkušenj ter muke in trpljenja le še ojačala njegovo odporno-silo in le še utrdila njegovo vero v boljšo bodočnost, le še poglobila njegovo vda-nost in zvestobo. Drugi so iskali rešitve drugod, slovenski narod pa je nikdar in nikoli ni iskal drugje, nego v Avstriji sa-mi, drugi so hrepeli po svobodi tam zu-naj, mi Slovenci smo iskali in je še danes iščemo svobode le v svobodni Avstriji pod starim habsburškim žezlom, in trdno upa-mo, da je tudi najdemo tu, kjer smo, kajti prepričani smo, da mora tudi za nas en-krat priti dan plačila, dan plačila za našo stoletnoletno neskaljeno vdanost in nikdar prelomljeno zvestobo.

V zadnjih časih so se našli ljudje, ki so skušali s prstom kazati na naš narod kot narod, ki bi naj bil pozabil svoje dolžnosti napram državi in vladarju. Skušali so nam to dokazovati po posameznikih, ki naj bi bili krenili s prave poti. Toda motili so se obrekovalci, njihov zlobni naklep jim je izpodletel, da ni mogel očimeti. Po vrsti se odpirajo vrata v svobodo tistim, ki jih je skušalo ugonobiti zlobno obrekovalanje, in naš narod kot tak stoji čistejši nego ke-daj pred svetom: na našem narodu ni o-stalo niti najmanjša pegica. Če pa je res kak posameznik z naglo, nepremišljeno besedo zakrivil kaj, za kar mu je bila na-rekovana kazen, ni to krivda naroda, a če bi se kdo drznil očitati pregreške onih redkih posameznikov narodu, tedaj mu more naš narod s ponosom odgovoriti: te pregreške je slovenski narod najtemelj-nejše izpral s potoki svoje krvi, ki so po-tekli in še teko na vseh bojiščih, na ka-terih se bore sinovi avstrijskih narodov. In kako temeljito!

Slovenski narod je majhen, saj so nas pri zadnjem ljudskem štetju niso našli niti poldrug milijon. Pa poglejmo, koliko svojih sinov in očetov je že dosedaj postavil pod orožje, na bojišče. Pripominjamo, da računamo tu le še one novince, ki so že pod orožjem in da nismo upoštevali sedanjih novih črnovojniških potrjeencev.

Slovenski narod oddaja svoje vojake skoraj izključno le graškemu armadnemu zboru. Med pehotnimi polki ne štejemo graškega, ki je nemški, med ostalimi je celovski po polovici, mariborski po treh četrtinah, celjski ves, ljubljanski ves in tržaški vsaj po treh četrtinah slovenski. V vseh teh polkih z vsemi njihovimi tvorbami smemo šteti do 40.000 Slovencev. Štirje domobranski in štirje črnovojniški pešpolki so: celovski po polovici, mariborski po treh četrtinah, ljubljanski ves in primorski po treh četrtinah slovenski.

V številkah izraženo z vsemi tvorbami, je to toliko, kakor 46.000 mož. Trije večini smo slovenski lovski bataljoni 3100 mož. Dodajmo še vso graško artiljerijsko brigado z vsemi pritlikalnimi, gorsko topništvo ter pulski trdnjavski topničarski polk (na kotorskega se niti ne oziramo, dasiravno je tudi tam precej Slovencev), bi bilo zopet 6400 mož, 5. dragonski polk 800, tren 1000, žel. in brz. polk 200, ptujski pionirski bataljon 500, saniteta (z vsemi črnovojniškimi dodeljenci) 2000, oskrbovališča 500, monturna branža 500 in končno mornarica (z vsemi rezervniki in črnovojniki) 4000: potemtakem je dosedaj dal naš slovenski narod pod orožje in v vojsko tudi že na bojišče velikansko število 105.000 mož. Tako je torej že sedaj vsak štirinajsti Slovenec, ne glede na to, ali je na stan na starost na braniku za našo domovino, za našo Avstrijo! Po-kazite nam narod v Avstriji, ki je dal razmeroma toliko! In owo, kar se pride?

Velike so bile žrtve, ki jih je polagal stoletostletja naš narod na žrtvenik svoje avstrijske domovine, velikanska je žrtve, ki jo žrtvuje sedaj, najmanjši med av-strijskimi narodi razmeroma največjo: ali nima zato tudi vse pravice, da sme z vso gotovostjo pričakovati, da pride zanj tudi dan plačila za vse te žrtve? Ali ni res, da sme zahtevati vsaj to, da vsaj sedaj, ko postavlja na branik domovine zadnjega svojega moža, ne bodo drugi bolj ali manj očitno barantali za njegovo kožo še ob živem njegovem telesu? Ali ne zasluži ta narod častnega mesta v krogu avstrijskih

penela po njegovih poljubih. Rada bi bila hitela za njim, planila v njegovo naročje in dejala: »Tu me imaš, vsa sem tvoja!« Toda kmalu za tem je začutila, da bi ne imela poguma za tako dejanje, in ta ob-čutek je še pomnoževal njeno poželjenje. Odslej je bil Leon središčje vseh njenih misli, cilj njenega hrepenenja. Žarelo je v njej kakor ogenj, ki ga užigalo potniki ponoči po zasneženih stegah širne Rusije. Boječ je varovala ta ogenj in je skrbela venomer, da bi ne ugasnil. Daljni spo-mini in najnovejši dogodki, resnični obču-tki in umetna čustva, vse njene sanje v razkošju in sreči, njena brezplodna če-dnost in njene zamorjene nade, vse to ji je še bolj podžigalo plamen, ki je gorel v njej.

Kljub vsemu so jeli ti plameni polago-ma ugašati, mogoče ker je zmanjkovalo goriva, morda ker so prekoračili mero. Ljubezen je počasi umirala, glas njenega hrepenenja je utihnil. Ognjen žar, ki je bil zagorel na bledem nebu njene duše, je pojemal bolinboli. Ker ji je bila vse o-

narodov? Da! Slovenski narod pričakuje plačila, slovenski narod pričakuje za svojo zvestobo napram Avstriji zvestobe Avstrije napram slovenskemu narodu!

Razne politične vesti.

Stranke na Nemškem po vojni. Po pi-savi glasil raznih strank na Nemškem se da že sedaj soditi, da zadobi strankarsko življenje na Nemškem po vojni vse dru-gače lice in se postavi na drugačne pod-lage, nego je bilo doslej. Vojna dozoreva na vseh misel koncentracije narodnih sil. Tako piše na primer »Berliner Tageblatt«: Kakor se danes ne more predvidevati izid vojne, tako se tudi ne more reči z gotovostjo, kako se bodo v bodoče grupirale stranke. Vendar pa je znakov, ki kažejo v bodočnost in ki jih ni smeti prezirati. Svobodnismiselni poslanec Kopsch je rekel na nekem predavanju: »Nemčija ne skle-na miru, ki ne bi vseboval verjetnosti, da bo trajen. Ko pa pride mir, bo treba celiti rane, ki jih je sekala vojna. Skrb za nje, ki se za nas bore in krvave. Nič razlik več med strankami, ki so se v uri nevar-nosti vse pokazale kot narodne. Nobene razlike več po rojstvu in veri! Kri, ki je tam zunaj skupno tekla, daje dobro lepilo v dnevih miru. Vlada se bo morala naučiti zaupanja do ljudstva, kakor je ono zaup-no stalo na strani vlade, ter mu dati prave-vice in svoboščine, ki jih mora imeti, da se uveljavlja.« K tej izjavi pripominja vrstislavska socialnodemokratska »Volks-wacht«: »To so krasne besede, ki jih je izgovoril napredni voditelj o bodoči ena-kopravnosti strank in o pravicah in svo-boščinah, ki naj se dajo ljudstvu. In vsik-dar bomo, kakor smo bili od nekdaj, pri-pravljeni nastopiti z gospodom Kopschem in njegovimi političnimi somišljeniki za pravice in svoboščine ljudstva.« — Te pripombe v socialnodemokratskem glasi-lu so značilne za razpoloženje in vrstni socialne demokracije na Nemškem: za kooperacijo z drugimi ali manje sorodni-mi strankami. Definitivno za nami so men-da torej tisti časi, ko so socialni demo-krate neizprosno izjavljali: raje nič, ne-go da bi kaj dosegli s pomočjo drugih strank!

Nemška pohvala Angležev. V »Frank-furter Zeitung« piše njen vojni poroče-valet: »Dan zadnem prihajamo vedno bolj do prepričanja, da imamo v angleških vo-jakih nasprotnika, kateremu, kar se tiče trdnosti in utrjenosti, ni kmalu ena-kega in ki ga ne moremo omajati niti z najstrašnejšim šrapnelnim ognjem niti z dežjem granat. Počas, brezkončno počas pridobivamo tal in vsako ped zemlje mo-ramo drago plačati. V zavzetih zakopih leže Angleži v vrstah drug poleg drugega, kakor jih je zadela krogla ali bajonet. Tre-ba je priznati, da ta sovražnik z vojaš-kega stališča zasluži največjo pohvalo. Nemška armada je v resnici najboljša ar-mada sveta, toda vzlic temu se ne more-mo upirati mnenju, da bi se imeli marsi-kaj naučiti od angleškega načina vojeva-nja. V mnogo praktičnih rečeh, zlasti kar se tiče obleke, oskrbovanja vojske in po-ročevalske službe, nas nadkriljujejo An-gleži. Za zgled naj navedemo samo, kako množino izbornih konserv vseh vrst smo našli v zavzetih angleških zakopih. Iz-borna je, kakor se zdi, njihova zrakoplov-ba. Ne mine niti en dan, da ne bi vsaj pet ali deset aeroplanov ne plavalo nad našimi pozicijami, dočim se nemški letalci, katerih delovanje je sicer boljše, pokazu-jejo dosti poredkejšje. Na drugi strani pa uporabljajo Angleži svoje izkušnje iz ko-lonijalnih vojen. Videli sem v Temesquesu njihov zapuščen tabor, ves iz slame, z brezštevili kolibami po vzoru južno-afrikanov in indijskih domačinov, izbor-no zavetje proti vetru in mrazu. Tudi krog in barva uniform je izredno prak-tična. So to zlasti elastične gumaše, ka-kor se pri nas uporabljajo pri športu in ki se tudi po najdaljših bojih prilagajo ka-kor vliče ter tvore poleg tega imenitno obutev, ki je topla, udobna in se jako li-tro posuši, če se sezuje. Mnogo naših častnikov danes že tudi nosi take ga-maše.«

Koliko časa bo trajala vojna? Približno trajanje svetovne vojne je sedaj ugotov-ljeno z nekim sodnijskim sklepom. Kakor poroča »Braunschweiger Landeszeitung«, se je pred deželnim sodiščem v Braun-schweigu v neki tožbi skliceval obtožene-c na neko pričlo, ki je bila poklicana pod orožje. Deželno sodišče se je radi tega poslužilo določila § 365 o civilnih razpra-vah. Določilo se glasi: »Če je dokazova-nju napoti kaka ovira negotovega traja-

namljena, je obenem s sovraštvom na-pram lastnemu soprogu občutli hrepen-e-nje po ljubimcu. Čimboli je sovražila pr-vega, tembolj je bila zaljubljena v druze-ga. Ker je pa v njej še vedno divjal vihar sovraštva napram Karlu, dočim je njena strast ugašala in dočim ni bilo novega solnca od nikoder, je zavladala v njeni no-tranosti temna noč, in z grozo je začutila, kako je leden mraz prevelal njeno srce.

Napočili so zopet hudi dnevi kakor v Tostesu, samo da se je smatrala še bolj nesrečno nego tedaj. Kljub njenemu glo-bokemu hrepenenju jo je tožila gotovost, da se ne bo nikoli uresničila.

Zenska, ki si je morala naložiti tako ve-likih žrtve, si je smela pač dovoliti izpol-nitev marsikatero želje. Kupila je izrezlano gotsko klečalo in je v enem mesecu porabila za štirinajst frankov citron, ki jih je potrebovala za čiščenje nohtov. V Rouenu si je naročila obleko iz svetlomo-drega kašmirja in pri gospodu Lheureuxu si je kupila najlepšo prevezo. Zvezala si jo je čez obleko, zaprla oknice svoje sobe

nja, je treba na predlog določiti rok, po čigar brezuspešnem poteku se zamore dokazilo sredstvo uporabiti le tedaj, če se s tem postopanje ne zavleče«. Ta rok — in s tem približno dobo odstopnosti pri-če na vojni — je določilo deželno sodišče na eno leto. Tu je torej menda prvokrat »uradno« konstatirano, koliko časa bo naj-brže trajala vojna.

Med sv. Stolico in Anglijo. Belgijski list »Le XX. Siecle«, ki izhaja sedaj v Havru na Francoskem, je obelodanil sledečo vest: »Doznajemo, da se angleška vlada pri-pravlja, da odpošlje svojega poslanika v Vatikan, da ostane tamkaj, dokler bo vo-lna trajala. Papež je vzel sklep angleškega ministrstva na znanje.« Ta vest je vsaj v tej formi neosnovana. Vprašanje diplomatskih odnosaev med sv. Stolico in Anglijo se vleče že nad pol stoletja. Omejitvi se samo na to, kar se je dogajalo pod vladjo pokojnega papeža Leva XIII., je znano vsakomur, ki se je pobilje bavil s poli-tiko, da je Gladstone, ko se je irsko vprašanje nahajalo na najvišji stopnji svojega razvoja, držal pri Vatikanu neko vrst uradnega agenta, ki mu je bila naloga, da kontrabalancira vpliv visokih katolikov v Rimu. Čim je Gladstone pal, je prenehala tudi tista angleška uradna misija, ki se doslej ni še obnovila. Bilo je sicer večkrat govora, da se osnuje v Rimu stalna an-gleška legacija pri Vatikanu in stalna pa-peška nunciatura v Londonu. No, ta ide-ja, toplo priporočena po katolikih v An-gliji, je naletela vedno na odpor protestan-skega javnega mnenja in se zato doslej ni mogla realizirati. Sedaj, ko je ta svetov-na vojna povzročila toliko izprememb v mednarodnih odnošajih, ni izključeno, da angleška vlada, želeč si s tem pridobiti simpatije svojih katolikov in se okoristiti na svetovnem vplivu papeštva — ni iz-ključeno, pravimo, da angleška vlada mi-sli na to, da akreditira svojega posebnega poslanika pri Vatikanu. No, že po naravi stvari same se ne bo moglo govoriti sa-mo o začasnem postopanju, omejenem le na čas vojne, kajti razumljivo je, da Va-tikan ne bi privolil v to. Nasprotno. Z neko verjetnostjo se more sklepati, da se v času vojne ali po vojni vnovič in po-vsem resno sproži vprašanje diplomatskih odnošajev med Anglijo in sv. Stolico in to s precejšnjo nado do uspeha.

Boji pri Kotoru. »Südslawische Korre-spondenz« poroča iz Dubrovnika: Iz ne-kega obširnega poročila iz Kotorja je po-sneti, da se je od zadnjega bombardir-anja Lovčena od strani neke naše velike vojne ladje pričela akcija Črnogorcev zo-pet šele pred par dnevi. Črnogorci so med tem časom vsled našega bombardiranja deloma demontirane artiljerijske pozicije na Lovčenu zopet popravili in pričeli bombardirati Kotor in obo naših višinskih pozicij. Obnovljeno bombardiranje je do-selej še slabši rezultat kakor prejšnje in zdi se, da se pri topovih na Lovčenu ne nahajajo več francoski topničarji in to je tembolj upravičeno, ker je rezultat stre-lov jako slab. Nae artiljerije so na ogenj Črnogorcev odgovorile le s par streli. Ži-valno delovanje razvijajo prejkoslej naši letalci, ki letajo skoro vsak dan nad Lov-čenom, Barom in Cetinjem in mečejo na zemljo eksplozivne snovi. V gorah so močni snežni zameti, ki so napravili že ta-ko težko dostopne gorske poti naravnost nedostopne.

Edvard Elgarjeva belgijska himna. V londonskem Queens Hallu so igrali pred kratkim neko novo delo Edvarda Elgarja, kompozicijo neke himne, ki jo je zložil Cammaerts »na čast Belgije«. Pesem pro-slavlja hrabrost, trpljenje in nade belgijs-kega naroda. Impozantna orkestralna predigra, kjer neprestano zvone zvonovi, pričena delo. Besedilo samo je brez spremljevanja, vendar pa so posamezne kitice zvezane z medigrami. Elgar je sam dirigiral svoje delo in je bil ponovno po-zvan na oder. Angleški listi hvalijo pre-dvsem medigro, dočim v splošnem kritika ni ravno preveč ugodna.

Iz Vatikana. Iz Rima javljajo: Papež Benedikt XV. je imenoval kardinala Vin-cenca Vanutellija za datarja, a kardinala Lega za prefekta tribunala Suprema Sig-natura Apostolica. Dne 5. t. m. umrlemu kardinalu palače Angelo de Pietra je sle-dil sedaj kardinal Vincenc Vanutelli v do-stojanstvu datarja. Kardinalskim škrlatom je odlikoval že Lev XIII. Pred malo dnevi — dne 5. t. m. — je dovršil svoje 78. leto. Kardinal Vanutelli je bil doslej prefekt Signatura Apostolica, ki je naj-višji sodni dvor rimske kurije. Ta tribun: l je ustanovil še Pij X. v letu 1908 s kon-stitutijo »Sapientis consilio«. Vanutellijev

in je s knjigo v roki legla na zofo.

Cesala se je na raznovrstne načine, en-krat a la Chinoise, potem si je splela ko-dre ali pa kite. Včasih si je uredila lase ob strani, ali pa se je počesala popolnoma gladko, da je bila podobna moškemu.

Hotela se je učiti italijansčine in si je nabavila slovnico in množino belega pa-pirja. Nato se je lotila resnega berila in je jela čitati zgodovinska in filozofska dela. Večkrat se je Karel prebujal ponoči in je vzklikal: »Pridem takoj!«, ker je menil, da so ga prišli klicati. Nato je navadno Ema prižgala luč, da bi čitala. To je bilo kakor z njenim vezanjem, ki je ležalo ne-dovršeno v njeni omari. Komaj se je bila lotila ene stvari, že jo je zopet pustila, da se je lotila druge.

V svojem razpoloženju je bila zmožna počenljati vsakovrstne neumnosti. Nekega dne je zatrievala, da lahko izpije v enem odhodu kozarec ruma in ko ji je Karel o-porekal, je pristavila kozarec k ustom in ga je izpraznila do zadnje kapljice.

(Dalje.)

naslednik v tem dostojanstvu je kardinal Lega, ki ga je šele papež Pij X. dne 25. t. m. napravil kardinalom. Lega, ki je izvrsten kanonist, je visoko naobražen in dalekoviden mož, in je bil doslej dekan podišča rimske »Rota«.

Domače vesti.

Cesarski otomanski konzulat v Trstu nam je doposlal sledeče sporočilo:

Ker so mnogoštevilne osebe iz Trsta in z dežele sprožile velikodušno inicijativo, da bi naklanjale darove in prid Otomanskega polmeseca, smatra cesarski otomanski konzulat za svojo dolžnost, blagobotno naznati, da bo ta urad (Vojasniški trg št. 5, uradne ure od 10 dop.) naravnost ali pa po uslužnem posredovanju »Edinosti« hvaležno sprejemal vse darove te vrste, da jih pozneje izroči osrednjemu sedišču društva v Carigradu.

Ces. otomanski konzul:

Nihad Raif I. r.

Vabilo k šolski predstavi na korist božnice, ki se bo vršila danes, v nedeljo, 20. decembra t. l., ob 3.30 popoldne v gledališki dvorani Narodnega doma. Spored: 1) »Živa punčka«, šaloigra, uprizorjajo učenci in učenke CM šole na Acquedotto. 2) »Potovanje po domovini«, spevigr, uprizorjajo učenci in učenke šentjakobske CM šole. Ceste: Sedeži v vstopnino vred od 1. do VIII. vrste 1 K, od VIII. vrste dalje in sedeži na galeriji 60 vin, stojšča za odrasle 40 vin, za otroke 20 vin; lože 5 K, vstopnina v lože 40 vin.

Narodno-socialna mladinska organizacija vabi vse člane, da se zberó danes ob 3 popoldne v prostorih N. D. O.

Otroški vrtec CMD na Vrdelci priredi danes ob 3 in pol popoldne otroško »Božnico«, pri kateri sodelujejo domači otroci. »Božnica« obeta biti nekaj lepega, zabavnega in razvedrilnega. Zato opozarjamo ljubitelje naših malčkov, da s svojim prihodom pripomorejo k lepemu uspehu.

Božnica pri Sv. Jakobu. Tudi letos, akoravne se nahajamo v vojnem času, priredi šentjakobska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda božnico v petek, 25. t. m., ob 3 popoldne v telovadnici Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu. Pridite vsi, da vidite naše malčke, kako znajo lepih pesmic, deklaracij in drugo. Pri tem pa darujete naši prekoristni družbi svoj dar, posebno sedaj, ko ga tako nujno potrebujemo. Spored: 1) »Božnica«, pesem. 2) »Pozdravljena božnica noč«, deklaracija. 3) »Dimnikar«, prizor. 4) »Kaj imaš pa ti?«, deklaracija. 5) »Oj ta vojaški boben«, petje. 6) »Slavko in prvih hlačah«, samogovor. 8) »Mi ponosni smo vojakci«, prizor. 9) »Božičnemu drevesu«, deklaracija. 10) »Angelček«, molitvica. 11) »Očetovo pismo«, prizor. 12) Razdelitev božičnih daril otrokom otroškega vrta. Vstopnina 40 vin, stolice 20 vin, otroci polovico.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu vprizori danes v nedeljo, dne 20. decembra 1914 v dvorani »Konsumnega društva« v Rojanu občezano Francé-Abtovo spevoljvo »Pepelka« s petjem (spremlj. na glasovirju), deklaracijami iz živimi slikami. — Začetek točno ob 6. uri zvečer. — Ker je polovica čistega dobička namenjena družinam vpoklicanih, a druga za C. M. podružnico v Rojanu, se preplačila hvaležno sprejemo.

Tržaška podružnica »Slov. plan. društva« naznanja svojem članstvu, da izdaja tudi letos posebne vozne izkaznice, veljavne do majnika 1915, s katerimi dobi članstvo znižane železniške vozne listke v pisarni »Deželne zveze za promet tujcev v Trstu«, ulica della Borsa št. 2, pritličje.

Ti znižani vozni listki za vožnjo tja in nazaj so veljavni za sledeče proge: iz Trsta do Podbrda, Boh. Bistrice, Bleda, Jesenice, Trbiža, Beljaka, Celovca i. t. d. Vozi se lahko z vsakim osebnim vlakom in proti malnemu doplačilu tudi z brzovlakom. Nastop vožnje: dan pred nedeljo ali praznikom. Za promet so veljavni vozni listki 3 dni s poljubnimi vlakmi. Članstvo tržaške podružnice dobi te vozne izkaznice brezplačno. Poslati je le malo sliko (fotografijo) in 10 vinarso znamko na glasov podružničnega tajnika: Mir. Pretnar, Trst, ulica Fontana št. 10, II. nad. Prosi se, da se ne prilaša za izkaznice par ur pred odhodom na vlak, temveč vsaj nekoliko dni prej.

O ranjenih, odnosno bolnih vojakih. V pomožno bolnišnico v zavodu »Austro-Amerikane« so bili sprejeti Ovidon Quattari od 7. pešpolka, Fran Sik od 5. domobranskega pešpolka, Matej Milič od 5. domobranskega pešpolka, Benvenuto Mauri od 3. trenškega oddelka, Jakob Abram od obmejne straže, Avgust Colja od 5. domobranskega pešpolka in Viktor Seyko od 97. pešpolka. — Premesteni so pa bili iz te pomožne bolnišnice črnovojnika Josip Strail in Sándor Nagy, Josip Bozso od 88. pešpolka, Ilija Mišković od 19. pešpolka, Alojzij Hofmann od 91. pešpolka, Ljuba Brkljica od 22. pešpolka, črnovojnik Josip Nagy, Ivan Pahor od 5. domobranskega pešpolka, Sándor Balogh od 5. pešpolka in Ivan Ziman od 29. honvetskega pešpolka, Mihael Gaspar od 38. pešpolka, Ivan Budanović od 86. pešpolka, Josip Gohloš od 52. pešpolka, Ahmed Nazif od 12. pešpolka, Aleksander Molnar od 52. pešpolka, Ivan Abramović od 78. pešpolka, Ivan Podrug od 22. pešpolka. — V bolnišnico pri Sv. Mariji Magdalena je bil iz one v zavodu »Austro-Amerikane« prenesen Evgen Trstenjak od 53. pešpolka, a v pomožno bolnišnico v prostorih nemškega

telovadnega društva »Eintracht« je bil poslan Alojzij Rešič od obmejne straže. Nazaj k svojim četam sta bila poslana Pavel Pintar od 97. pešpolka in Ivan Dudine od 5. domobranskega pešpolka.

Boda jo je prisilila k nepoštenemu dejanju. Včeraj je bila na trgu pri Rdečem mostu aretirana 52letna perica Marija Sancinova iz Doline, in sicer na podlagi ovadbe, ki jo je proti njej še meseca oktobra na policijskem komisariatu v ulici Luigi Ricci vložila gospa Katarna Stelle, stanujoča v ulici del Toro št. 11. Gospa Stelle je bila namreč izročila Sancinovi raznega perila in skupni vrednosti 72 K, da ga jej opere. Sancinova se pa ni potem več prikazala k njej. Na policiji je včeraj priznala, da je ono perilo prodala, da si pomaga iz bede.

Neprevidno ravnanje z orožjem. Včeraj dopoldne je prihitel na zdravniško postajo 30letni privatni uradnik Alojzij R., ki stane v ulici delle Sette Fontane št. 227: imel je levo roko vso krvavo. Povedal je, da je ogledoval nek revolver, o katerem ni vedel, da je nabasan, in da se mu je revolver pri tem sprožil, a kroglica mu je predrila dlan. Zdravnik, ki je konstatiral, da ima roko res predrto, mu je izpral rano in obvezal roko.

Umrli so: Prijavljeni dne 19. t. m. na mestnem fizikatu: Cappello Josipina, 66 let, ul. della Cattedrale št. 5; Signorini Jurčica, 6 mesecev, zagata degli Orti št. 4; Vignini Hema, 3 leta, ul. N. Machiavelli št. 18; Bizjak Brunon, 2 leti, ul. Media št. 3; Wengersin Perina, 7 ur. ul. U. Foscolo št. 3; Majer Olga, leto dni, ul. dei Navali št. 48; Dečman Marija, 30 let, Skedenj št. 103; Karbončič Marija, 79 let, Sv. Marija Magdalena zgornja št. 646; pl. Mattiazzi Adolf, 58 let, ul. Corti št. 4; Furlani Josip, 59 let, Rocol št. 840. — V mestni bolnišnici dne 15. t. m.: Longhi Michael, 53 let; Toffoli Peter, 56 let. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdalena dne 17. t. m.: Žnidaršič Josipina.

Renjokolova ljubezen in njegov nož.

V hiši št. 112 v ulici del Molino a Vento stanuje 32letna Magdalena vdova Cuncičeva, ki se preživlja s tem, da oddaja skoraj štiri petine svojega stanovanja v podnajem raznim osebam, ki si ne morejo najeti stalnega samostojnega stanovanja. Tako so bili pri njej na stanovanju med drugimi podnajemniki tudi mati in hči, 39letna Fiorenza in komaj 17letna Marija Pegorari ter 28letni podajač Alojzij Cattani, vsi trije doma nekje iz Italije. Med Cattanom in Magdalena Cuncičevo je bilo polagoma nastalo ljubavno razmerje: začela sta živeti v takozvanem divjem zakonu. Zadnje čase je pa ostl Cattani brez dela in seveda tudi brez zaslužka, vsled česar je zahteval, naj ga Cuncičeva redi. Cuncičeva pa ni bila tega mnenja ter je Cattana nekega lepega, oziroma zanj grega dne odslavila. Cattani je šel nato stanovat v hišo št. 1 v ulici del Ponzanino, a ni se mogel nikdar utolažiti, da ga je njegova Magdalena tako kruto zapodila iz gnezda. Začel je premišljati in iskati vzroka temu ravnanju Magdalene in slednji je prišel do prepričanja, da ste njegovi sodeželanki Fiorenza in Marija Pegorari naščevali Cuncičevo proti njemu. Dolgo je premišljal, kaj bi storil, a včeraj je slednjič sklenil, da gre k Cuncičevi in da se z njo osebno pogovori. In res je šel snoči Cattani k Magdaleni Cuncičevi in jo skušal pregovoriti, da bi ga vzela zopet k sebi. Ona mu je pa enostavno odgovorila, da bi sicer rada imela moža, dobrega, prijaznega in pridnega moža, da pa nikakor ne more trpeti vampirja, ki bi jo le izkoriščal in izsesaval. Temu pogovoru ste bili prisotni tudi Fiorenza in Marija Pegorari. V Cattanu je sicer vrela jeza, ko mu je pa Cuncičeva tako odgovorila, je njegova jeza vzkipeła še bolj, a prekipela je ob pogledu na Fiorenzo in Marijo Pegorari, ki ste, po njegovem prepričanju edini vzrok njegove nesreče. Skočil je po koncu vpijoč, da bo umoril vse tri, in res je potegnil iz žepa nož ter začel z njim mahati po vseh treh ženskah, ki so bile kmalu vse tri ranjene in vse krvave.

Cattani je nato pobegnil, a ženske so dirjale vse krvave za njim. Na cesti se je nabralo okoli njih mnogo ljudi, ki so nekateri odvedli vse tri ženske v Marincovo-ljevo lekarno na Istrski cesti. Bilo je to ob polosmih zvečer. Iz rečene lekarne so takoj telefonirali po zdravniško pomoč na zdravniško postajo, odkoder se je takoj podal na lice mesta dr. Ferrar, ki je konstatiral, da ima Magdalena Cuncičeva 7 centimetrov dolgo in centimeter globoko rano na hrbtu med 6. in 7. rebrom in drugo precejšnjo rano v levih dimljah. Fiorenza Pegorari 10 centimetrov dolgo in centimeter globoko rano na levem licu, a Marija Pegorari 7 centimetrov globoko rano na glavi nad desnimi ušesom. Zdravnik je vse tri ženske le za silo obvezal ter jih dal potem prepeljati v mestno bolnišnico. V bolnišnici so pa zdravniki vsem trem zašili rane, nakar je ostala v bolnišnici le Magdalena Cuncičeva, dočim ste hoteli Pegorarijevi obe domov, in sicer zato, ker ima 17letna Marija Pegorarijeva komaj 8mesечно sina.

Cattani je, kakor smo že povedali, pobegnil in policija ga do 11 snoči še ni našla.

ODBOR GOSPA ZA NAŠE VOJAKE NA BOJIŠČU.

XXV. izkaz darov v denarju. Povodom večera prirejenega društva Schiller K 82. Povodom uredništva »Triester Zeitung«: Karl Mix 10 K. Dr. O. Lauprecht K 50. S. & M. Ratzer K 10. Inž. Ivan Richter-

K 10. A. M. F. G. E. K 15. G. Alberti K 2. Dr. R. Euchs K 10. M. Grigorovich K 5. Dr. Leo Spitzer K 10. V. P. K 20. N. N. K 10. Omizje Luka Hotel Europa K 33. — Doslej došlih K 53426.15. — Skupna svota K 53.693.15. — Poleg tega še darilo gospe Marije pl. Petinello in gospe Ide Spatny za vdove in sirote padlih (v častni spomin na gospo Aleksandro Fiochi roj. Marega K 10.

Barovi.

Vojaška boniština. V vili Necker so nadalje oddali darove v gotovini: gospod in gospa Holt Lloyd, gospe Editt Mary Holt Lloyd, N. L., grofica Viktor Attemsova, društvo »Austria«, kapitan ltn. ladje pl. Pfusterschmidt, V. Giralddoli, uradnik vojaškega oskrbovališča v Trstu, grofica Marija Attemsova, inž. G. Napoli, gen. tajnik Purkhardhofer, ravnatelj Leopold Wagner, častniški zbor črnovojniškega bataljona št. 37, Alfa pl. Perschka, dvor. svet. Fr. Canevari, mrs. Franklyn Lloyd, dvor. svet. A. Frankfurter baronice Hewriquez-Bolfras, Ivana Küchler, ces. svet. I. A. Goldschmid in sopraga; v blagu: Holt Lloyd, Olga Bunzel, gospa pl. Stiotta, Mina Meister, Leopold Friedmann, mnsgr. Buttignoni, Fani Stromeck, Ines Haas-Welponer, upravitelj voj. oskrbovališča Rubia in Ivan Zitnik.

Za »Božičnico« so nadalje darovali: M. Kerševan 2 K, Pinter 3 K, M. Urankar 4 K, Josip Sedmak 1 K, Milka in Ivan 50 K, Dr. Z. Margreiter 10 K, Trgovska obrtna zadruga 20 K, Marija Lieske 10 K, Schneller: 1 obleko, 1 hlače, 1 srajco, 2 kiti, 2 para nogavice, Plesničar: 2 sukni, 1 obleko, 2 krilci, 1 voleno kapo, 1 par gamaš, Minka Krecal: 3 srajce, 3 spodnje hlače, vikar Stefan Jenko, Ilirska Bistrica K 2.80, inž. Jos. Kenda, Gorica 3 K, ravnatelj Skokovskiy 5 K, ravnatelj Hrabanek 5 K, prokurist Cinner 4 K, tvrdka Vondraček 10 K, prokurist Kupča 5 K, nadinženir Kraibich 3 K, Kugler 2 K, Antonija Deu 2 K, Mira Costaperaria 2 K, Eleonora Deu 1 K, Bogumil Paba 2 K, Franjo Hmelak 10 K, Anton Hrast, učitelj v p. 20 K, Matej Gomišek, Pazin 10 K, obitelj Maurinova 5 K, nadgeom. Rud. Fasa, Tolmin 5 K, Ana Dovgan, Kozina 2 K.

Slovensko gledališče v Trstu.

V soboto, 26. t. m., ob 7 in pol zvečer se uprizori burka s petjem v 3 dejanjih (6 slikah)

„BREZ DENARJA“.

(Spisala L. Krenn in K. Lindau.)

Glasba je od L. Kuhna. Režijo vodi g. Daneš-Gradiš.

OSEBE:

Marica pl. Tihodolska	g. Kavčičeva
Karel Oekin, njen stric	g. Mihajlovič
Seradin, njegova hči	g. Maruševa
Bruno, baron Waggis	g. Gabrčiček
Dr. Slak, notar	g. Kovič
August, strežaj	g. Gradec
Liza, kuharica pri Oekinu	g. Kovčičeva
Martin Megla	g. Radovič
Grapar, vaški učitelj	g. Terčič
Trebnik	
Miha Skok, umivalec izložen oben	GRADIŠ
Marijeta Glavačeva, perica	g. LEPUŠEVA
Jaka Glavač, njen oče	g. Kralj
Alfred Primodoni	g. Čelk
Vet njak, člani kluba sameev	g. Hrečak
Dolgoun	
Bož dar pl. Gornik	g. Terčič
Jesihovka	g. Ljehova
Ogrizovka	g. Oblakova
Potreba	g. Fischer
Valentina Zadnik, trgovka s modnim blagom	g. RUMPELJ
Gospa Zadnikova	g. Orlakova
Rudolf pl. Gornik, polkovnik v pok. g. Vetro	
Gostje, pevalci, komiji i. t. d.	

»Dramatično društvo« se je odločilo v teh resnih časih uprizoriti to igro samo zato, da bo našemu občinstvu dana prilika se nekoliko nasmejati in razveseliti ter da tako vsaj za hip pozabi na gorje. S tem upamo, da smo vsem ustregli; kajti igra je sijajna, vznbuja cele salve smehu, tudi glasba je zelo prijetna. Burka se je uprizorila na vseh večjih odrih.

Vstopnice po nizkih cenah bodo ves teden v predprodaji pri g. Bičkovl, vratarici »Narodnega doma«.

Vesti iz Goriške.

Na znanje! Predsednik kraške županske zveze, g. J. Vran, sporoča tem potom javnosti, da so vsi župani, podžupani in obč. tajniki, uvrščeni v črni vojski, oproščeni pregleda (nabora), kakor se je vršil pri nas v Sežani meseca novembra, in to vsled navedbe domobranskega ministra z dne 10. oktobra 1914, št. 8177-XIV. Če je kdo izmed omenjenih potrjen, naj se požuri!

Pred divzijskim sodiščem v Gorici so se morali zagovarjati v petek g. učitelj Rajer, njegov brat in g. Delkot radi prestopka proti § 65. Obtoženi so bili, da so na dan mobilizacije na izletu v Sv. Lucijo peli prvo kitico pesmi »Onam, onamo«, na poziv gostilničarja g. Mikuža pa so takoj prenehali s petjem. Po daljši razpravi se je proglasil sodni dvor za nekompetentnega, ker ni bil podan dejanski stan za § 65. Prihodnja razprava se bo vršila torej pred rednim sodiščem.

V dragonsko vojašnico so pripeljali 340 ranjenih vojaških konj. Med njimi je tudi več ruskih.

Pogreša se Jožef Marvin od 27. polka. Kdor kaj o njem ve, naj sporoči njegovi materi Uršuli Marvin, Gorica, ulica na Grad št. 4.

Pogreša se Jožef Prinčič iz Cerovega od 27. dom. pešpolka. Od 1. septembra naprej ni o njem nobene vesti. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to sporoči očetu Petru Prinčiču, Gornje Cerovo št. 5, p. Šentflorian pri Gorici.

Delniški kapital in rezervni Tel. 96-90, 19-95 zakladi K 27.000.000.—

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC

Via Pontassio št. 5 - Podružnica v Trstu - Via Nuova št. 15 se peča z vsemi bančnimi posli, posebno nakupom in prodajo tujih valut.

Ime vloga na knjižice in blagajnice nakazuje odprejo po vloge na tekočem računu po dogovoru. Vse vrste poslovanja, neglede na določila obstoječega, moratorija, vlagateljem vedno na razpolago. Bistveni davki plača banka iz lastnega. - Plaćine salgo na vsa mesta monarhije izvršuje promptno in z najmanjšimi stroški.

CEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA

(Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

10 % čistega dobička daje Ciril-Metodovi družbi knjigarna GORENJEČ & Co., ulica Caserma šte. 16 (zraven kavarne Commercio).

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mestno ti-kane besede se računajo enkrat ved. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Mehlova soba znaša, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale šte. 11, III. nadst. 4000

Pertot, urar, ulica Stadion št. 2611 1209

Buffet Klun v ulici Squero Nuovo šte. 17, toči kraški teran po Kron 1.04. 12:38

Žrebanje III. avstrijske razredne loterije se vrši dne 21. decembra t. l. Srečke se dobivajo pri Podružnici ljubljanske kreditne banke v Trstu, ulica Caserma šte. 11, katero tudi razpoložljiva proti nakazilu zneska od K 5 za 1/4 K 10— za 1/2 K 20— za 3/4 K 40— za celo srečko. 1239

Za kron 5500 se odda v sredini mesta ve liko stanovanje z vsem po hištvom in podnajemniki. — Ulica Nuova šte. 22, 1 nad-tropje. 4014

Razpošiljam pristno hranjska klobase po 40 st. kos. — M. MODIC Šiška-Ljubljana. 1199

Iščem službe, zmožna sem šivanja, tudi trgovine in vsa hišna dela, govorim tri jezike. — Sprejemam rada tudi na deželi. Ponudbe, postere-stante 35, Gorica. 1222

Uratu moderna trikrilnata, mecesnata okna, stop-nice, tramovi, sodi, poljedelsko orodje zemljemerni in fotografirni aparati se prodajo po zmerni ceni v Rojanu, posestvo Vermelliš št. 507. — Pred ogledom obrniti se na posestvo AMODEO, Sv. Ivan - podnaji št. 680. 1224

Prodaja se zaloga oglja pri Sv. Jakobu v dobri poziciji. Oglasiti se je v ulici Industria šte. 4. 1225

Nakiti za božično drevo, dišave, darila. Cene zmerne. Mirodinica Ollia, ulica delle Poste št. 6. 1226

Gostilna v ulici San Marco št. 35, toči kraški teran prve vrste po kron 1.04 ter v-pavška in istrska vina. 1229

Brinjevec najfinjša vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dob. pri Gabrijelu Eržen, Zapeže, pošta Begunje pri Lescah Kranjsko. Za pristnost se jamči. Cene zmerne, 2569

Sobica se odda pri slovenski družini brez otrok. Ulica Ponizana šte. 62, 1. nadstropje, vrata 11, v bližini slov. šole pri Sv. Jakobu. 1234

Cepljene vipavske trte lepe, dobro u-koreninjene na podlagi Rip. Port. vrsta; Grganija, Klarnea itd. Prodajalo se bo po najnižjih cenah v nedeljo 27. decembra v Ročolu na senenem trgu. — Priporoča se cenjenim odjemalcem — Lastnik. 1235

Nova spalna soba se prodaja za K 240. — Ulica Alighieri šte. 12, vrata 1. 1227

Tri sobe in kuhinja oddajo se v najem na-sproti Narodnemu domu v Sv. Ivanu pri Schmidtu. 1228

TRST - ulica Nuova šte. 36 - 38 - TRST

M. AITE nasledniki

Slavnemu občinstvu in svojim cenjenim odjemalcem priporo-čata svoje velikanske ZALOGE VSAKOVRSNEGA MANU-FAKTURNEGA BLAGA za jesensko in zimsko sezono po niz-kih cenah, pod vsako konkurenco. Se priporočata kot Slovenca

O. Milič, F. Sušmelj.

TRST - ulica Nuova šte. 36 - 38 - TRST

Žrebanje

III. avstrijske razredne loterije

se vrši dne 21. decembra 1914

Srečke stanejo

1/4 K 5, 1/4 K 10, 1/2 K 20, 1/1 K 40

Naročila sprejema

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Trstu

ulica Caserma šte. 11.

Petrolej dvakrat čiščen, v zabojih in posodah se prodaja v stari zalogi v ulici dello Acque 13. 1231

Hiter konj za voz in kočijo, in kočija »Vittoria« s kožnatim pokrivalom, se prodasta. - Ulica Chiozza 81. 1229

Odlikovana ševčarica LOY v ulici Barriera vecchia 19. Izbera vsakovrstnega obuvala. Poprave, Galoše, patentirani zistern. 1230

Sobna kredenca s ploščo, pripravna tudi za go-stilno in ena pisalna miza se ceno pro-dasta. Via alle Quercie 24, pritličje (Rojan) 1232

Zaradi prepovedanega semnja v Bazovici se bodo prodajali prašiči štajerskega ple-mena v Boljuncu v gostilni Jožefa Kralj, danes nedeljo in jutri ponedeljek, kakor tudi dne 27. t. m. Peter Smilenič, lastnik. 1239

ARTURO MODRICKY

trgov. manufaktur in drobnih predmetov

Trst, ul. Belvedere 32.

Sivane odeje od kron 6.40 do kron 18, volnene kron 3— do 3.20, beli in pi-sani fuštanj, bombaževi in volneni tri-koji za moške, ženske in otroke, vol-nene in svilene šarpe. Izdelano perilo. Platno na mero za rjuhe, žimnice, straj-ce, ovratnice, zapeljnice, dežniki itd. VELIKANSKA IZBERA. — Zmerne cene

Gostilna „ALL' ANTICA POMPEI“

TRST, trg Carlo Goldoni

in na istem trgu se nahajajoča „Kavarna Goldoni“

se trplo priporoča slovenskemu občinstvu za obilen obisk.

Fran Marinšek.

Plačam po najvišji ceni

ovčjo volno

bodisi oprano ali neoprano.

Kdor jo ima, naj jo takoj ponudi tvrdki

J. MEDVED, GORICA.

Lekarnarja A. THIERRY

edino pristni balzam

olajšuje kašelj, krč in bolezine ter

okrepuje tek in prebavo ter raz-terja sliz. — 11—, ali pa velika

steklenica Kron 5.60. Edino

pristni balzam iz stolisnice

olajšuje bolezine, hladi, očisti in omehča vsako

bodisi tudi staro rano. — Dve dozi kron 3.60.

Dnevne pošiljave! — Dnevne pošiljave!

Lekarnar A. v. THIERRY

PRIPOROČLJIVE TURDKE

Priloga se slavnemu občinstvu hi-
... giječna BRIVNICA
B. HARAŠTA, Via Carducci 9 (prej Ant.
Šebek). Pranje glave, vsakovrstna lasuljarska
dela. Najboljši trž. damski salon. Zmerne cene.

Fotografi.

Najljubši spomini so artistične fotografije na
kristala, porcelanu itd. za priveske,
nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega
podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je
GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova
št. 41 (palača Salemi). 1495

Gostilne.

Obrtniško društvo v Barkovljah
(blizu cerkve) toči izborna vina in postreže s fino
kuhinja. Dobrejše pivo. — Prostorna dvorana.
Senzat vrt. Kroglišče. Cene zmerne. 2330

Mattija Bullé priporoča cenj. občinstvu svojo
gostilno „Ai buoni amici“ v Trstu
ulica Belvedere št. 39, točilnico vina in piva v
Trstu v ulici Bonvenuto Cellini št. 1, gostilno
„Al buon Ammisan“ v Rojani, ulica Montorsino
št. 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica
Pezario št. 342 (hiša Šebek). Toči se prvotno
dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omša
in pivo.

Kleparji.

Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu ob-
činstvu svojo delavnico
s prodajo vsakovrstnih kleparskih izdelkov. Izvr-
šuje vsako naročilo in popravo v delavnici ali iz-
ven po zmeranih cenah. Ulica Sette Fontane št. 34.
— Svoji k svojim! 2443

Krojači.

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pas-
quale Revoltella ali Chiodino in
Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu
za vsakovrstna dela. Solidna po-trežba, velika
izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po
dunajskem kroju. 7213

Mizarji.

Anton Barucca mizarska delavnica za vsako-
vrstno delo. Trst ulica S.
Francesco d'Assisi 2, dvorišče. 2095

Papir.

Velika zaloga papirja za ovitke, papirna
za tiskanje, tih vreče, prodaja
po zmeranih cenah na drobno in debelo trgovka
GASTONE DOLLINAR, Via dei Geisi št. 16
„ex Marangoni“. Telefon št. 27-81.

Pekarne.

JOSIP AZMANN Zgornja Greta št. 270 pri-
poroča svojo pekarno.

Karol Susić Trst, ulica Pasquale Revoltella
št. 62 priporoča cenj. občinstvu
svojo pekarno in sladlčarno, v kateri se dobi več-
krat na dan svež kruh in sladlčice. Vino in likerji
v steklenicah. 22-6

Pohištvo.

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Po-
polna s alna soba s žimnicami K 200.— V.
Fondaria 12, I. 2318

Prodajalne jestvin.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso
Trst, trgovina jestvin in kolonjal-
nega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo
kranjske klobase in ilirske testenine. — Za ob-
ilen obisk se priporoča v dani Ivan Bidovec
vodja. 500

Šivilje.

A. RIEGER Trst, Piazza della Borsa št. 3 v. 9
Damska krojačnica. Izdeluje vsa-
kovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju
plisne obleke, obleke za poroke, bluze za gledali-
šče itd. Cene zmerne

Tapetarske delavnice.

Rudolf Bonnes Trst, ulica S.
Zenone, št. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo
TAPETARSKO DELAVNICO. Izvršuje vsa-
kovrstna fina in navadna dela, ki spadajo v
to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Trgovina s manufakturami.

Marija Jakšetič Trst, ulica Giuliani št. 19
priporoča svojo trgovino
manufakturnega blaga in izgotovljenih ženskih
oblek. Sprejem dela po meri. 223

Voščarne.

Jernej Kopac - Gorica ulica Sv. Antona št.
2. Voščene sveče
in med. 292

Žganjarne.

Žganjarna Luigia Pogorelec, Trst, ulica Giulia
507, se priporoča za obilen obisk.
Pišče prve vrste. 1882

Razni.

Prodaja ali v najem se daje razne gostilne,
kavarne, mlekarne in drugi obrti
obraz. i. s. v. v. it. d. Pojasnila daje Kolariš, ka-
varna Corso od 9-11. 3-6 telefon št. 823 41

Čistilo za čevlje parkete in kovine. —
Gazzoli & Comp. Via
Carpisono 2. Telefon 13-08. Odlikovana tržaška to-
varna. 2114

Priporočila se gostilna N. D. O.

Trst, ulica Commerciale št. 7. — Toči res
izvrstno vipavsko belo, istrsko črno, kakor
tudi kraški teran. — Priznana dobra kuhinja.
Priporočila se udani A. Zmavc, voditelj.

Sidro-Thymol-mazilo

se lahko poškodbe (rane), nezaljene rane in
opeklina. Dosa K - 80.

Sidro-Liniment. Capoli compes.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.
Solusio elajljeto mazilo za prehlajenje, spazmodič-
no trganje po udih, itd.
Steklenica K - 80, 4.40, 2.

Sidro-Albuminal-Zlatozina-Fluorura

Za malokrvnost in blodno.
Steklenica K 1.40

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali po direktno
Dr. Richter-Jovi apoteki „pri slatam hvi“,
Praga 1, Elzabethstrasse 5.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge,
in jih obre-
staje po 4 1/2 % vočje zneske po do-
stavi po otvarja čekovne račune s dnevnim obrestovan-
jem.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Vlaga se lahko po eno krono.

Prihodki iz 75.000. 75.000

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

Posojila

daje na osebni kredit in na zastave
proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan od 9 do 12
dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Priporočila male hranilne škrinjice, ki
so posebno primerne za družine.

ŽIVNOSTENSKA BANKA, Podružnica v Trstu, Via Nuova 20

Posredovalnica
priporoča nakup srečke
III. loterije

C. KR. RAZREDNE LOTERIJE

Posredovalnica
priporoča nakup srečke
III. loterije

Žrebanje 21. in 23. decemb. 1914

1/2 K 5, 1/2 K 10, 1/2 K 20, 1/2 K 40

Žrebanje 21. in 23. decemb. 1914

Pri II. loteriji sta pripadla glavna dobitka

K 700.000.-- in K 100.000.-- na srečki kupljeni pri Živnostenski banki

UMETNI ZOBJE

PLOMBIRANJE ZOBV.

IZDIRANJE ZOBV.

: BREZ BOLEČINE :

Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER

ZOBODRAV. TRST KONE. ZOBNI

TEHNIK

ULICA CASERMA, 13 II. nad.

POZOR! Krčmarji in gostilničarji!!!

Kupujte za prodajo

grenko vino

Augusto dell' Agnolo

oblastveno dovoljeno in edino sredstvo pri-

pravljeno iz zelišč, ki ohranja zdravje in va-

ruje pred koleri. Tovarna Trst-Barkovlje.

POZOR! Velika zaloga

najboljih šiv. strojev

„PFAFF“ in drugih

vrst strojev in dvo-

koles. — Lastna de-

lavica za popravo

šiv. strojev po ceni.

Josip Dekleva & sin

GORICA

ulica Municipio št. 1

POZOR! Velika zaloga

žlita, moke, riža,

otrobov, fižola,

ovsa ter koruze,

in koruzne moke

Po ugodni ceni se vdohi

Ulica Koroneo 13 - TRST - Via Coronio 13

Se topla priporočam

R. GAMBEL

Telefon 24-03. Iznik.

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

Splošna hranilnica v Trstu

POPULARNOVAREN ZAVOD pri katerem vlagajo c. k. sodišča denar mladoletn. otrok

HRANILNE VLOGE se obrestu- 4%, obresti se pripisujejo k
jejo po 4%, glavni dvakrat na leto.

IZPLAČILA hranilnih vlog se izvršujejo redno brez ozira na določbe
moratorija: zneski do 500 kron se izplačujejo brez odpovedanega
roka, zneski od 500 do 2000 kron po tridnevni, zneski nad 2000
kron po petdnevni odpovedi.

POSJILA NA NEPREMIČNINE se dovoljujejo tudi v seda-
njem času in sicer po 6% z amortizacijo po dogovoru.

Uradi v ul. Torre Bianca 41. - Uradne ure: 9-12

TELEFON 21-01.

Dr. HORVATH

TRST, CORSO ŠT. 17

Specialist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI

ŠKOST in NEVROZNOŠT

za BOLEZNI v NOGAN in SKLEPIH.

Sprejema od 11-1 pop. in 3-5 zvečer.

POZOR! Velika zaloga

najboljih šiv. strojev

„PFAFF“ in drugih

vrst strojev in dvo-

koles. — Lastna de-

lavica za popravo

šiv. strojev po ceni.

Josip Dekleva & sin

GORICA

ulica Municipio št. 1

POZOR! Velika zaloga

žlita, moke, riža,

otrobov, fižola,

ovsa ter koruze,

in koruzne moke

Po ugodni ceni se vdohi

Ulica Koroneo 13 - TRST - Via Coronio 13

Se topla priporočam

R. GAMBEL

Telefon 24-03. Iznik.

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „URNEM

GRABNU“ izborni VIPAVSKO vino po 24 stotink 1/4 litra.

ISTRSKO vino po 24 st. 1/4 l. - PRISTNI TERAN po 32 st. 1/4 l.

D. KORSANO

Specialist za sifilične in kožne bolezni

ima